

TILLSYN ENLIGT MILJÖBALKEN ÖVER BAGERIERNA I TRELLEBORGS KOMMUN-

UPPFÖLJNING 2008

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning

Bakgrund

Mål

Avgränsning

Tillsynsmetodik

Regelöversikt

Egenkontroll

Resultat

Bagerierna i Trelleborgs kommun

Produkter

Livsmedelshantering

Kemikaliehantering

Utsläpp till vatten

Utsläpp till luft

Avfall

Farligt avfall

Övrigt avfall

Buller

Egenkontroll

Övrigt

TILLSYN ENLIGT MILJÖBALKEN ÖVER BAGERIERNA I TRELLEBORGS KOMMUN- UPPFÖLJNING 2008

SAMMANFATTNING

Miljönämnden har under tiden februari-mars 2008 utövat tillsyn enligt miljöbalken på två av kommunens bagerier: Finax Bröd AB och Maglarpsbullen AB. Tillsynen är en uppföljning av tidigare tillsyn och har utmynnat i beslut om föreläggande om försiktighetsmått enligt miljöbalken, främst angående utsläpp till luft och vatten, samt kemikalier, avfall, buller och egenkontrollprogram.

BAKGRUND

Miljönämnden utövar tillsyn och kontrollerar att miljöbalkens mål följs vid miljöskyddsobjekten i Trelleborgs kommun. Tillsynen och uppföljningen av tillsynen sker branschvis för att effektivisera arbetet, som i detta fall "Tillsyn enligt miljöbalken över bagerierna i Trelleborgs kommun- uppföljning 2008".

Vid tillsynen över bagerierna kontrolleras att företagen följer miljöbalkens allmänna hänsynsregler, som bl a säger att "Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön".

Miljönämnden kontrollerar som tillsynsmyndighet att företagen följer miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

Enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) tilldelas tillstånds- eller anmälningspliktiga verksamheter en kod utifrån SNI (svensk näringsgrensindelning).

Bagerierna i kommunen är anläggningar enligt följande klassningar: SNI-kod 15.100 C ("Bageri som förbrukar mer än 15 ton torrjäst eller 50 ton annan jäst per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15.90"), samt SNI-kod 15.280 C ("Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton choklad eller konfektyr per kalenderår").

MÅL

Enligt Sveriges nationella miljö kvalitetsmål om giftfri miljö skall miljön vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Som en del av detta nationella miljö kvalitetsmål arbetar miljöförvaltningen genom "Tillsyn över bagerier" för att minimera utsläpp av miljöfarliga ämnen till luft, mark och vatten samt att riskerna med hanteringen av kemiska produkter minskar. Vattenvårds-, luftvårds-, kemikalie- och avfallsfrågor är aktuella på bagerierna.

AVGRÄNSNING

Tillsynen inriktades på två bagerier i kommunen, som miljönämnden har tillsyn över, varav den ena är ett bageri för jästförbrukning om mer än 15 torrjäst eller 50 ton annan jäst per kalenderår (15.100 C), och det andra är en anläggning för tillverkning av choklad eller konfektyr för en produktion av mindre än 500 ton choklad eller konfektyr per kalenderår (15.280 Ö). De små konditorierna ingår inte i denna tillsyn.

Tillsynen av bagerierna bedrevs under tiden februari-mars 2008.

TILLSYNSMETODIK

Vid inspektionerna användes inspektionsprotokoll (bilaga 1). Inspektionsprotokoll och förslag till beslut översändes till företagen. Efter att yttrandetiden gått ut, översändes besluten.

Vid inspektionerna genomgicks följande moment:

- Allmänna uppgifter, råvaror/kemikalier (inklusive PRIO-databasen), produktionsdata, fastighetsdata (ventilations, oljeavskiljare, cisterner, kemikalieförråd, köldmedier, energi, PCB-sanering, vatten, spridning av bekämpningsmedel), transporter, avfall och miljöpåverkan (utsläpp till luft, vatten och mark, buller).
- Upprättande av ett egenkontrollprogram, som följer förordningen om verksamhetsutövers egenkontroll (SFS 1998:901).

REGELÖVERSIKT

Miljöbalken är tillämplig på bagerierna oavsett storlek och verksamhetsinriktning.

EGENKONTROLL

Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll gäller för alla verksamhetsutövare med yrkesmässig verksamhet, som skall anmälas eller kräver tillstånd enligt miljöbalken. Förordningen gäller inte frågor som rör arbetsmiljön. Enligt förordningen skall det finnas en fastställd och nedskrivna fördelning av ansvaret för de frågor som gäller för verksamheten enligt miljöbalken och alla föreskrifter som meddelats med stöd av miljöbalken.

Det skall finnas rutiner för att kontrollera att utrustning för drift och kontroll hålls i gott skick, för att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön. Kontrollen skall finnas nedskrivna.

Verksamhetsutövaren skall kontinuerligt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultat av undersökningar och bedömningar skall skrivas ned.

Om en driftstörning eller liknande händelse inträffar som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön, skall tillsynsmyndigheten (miljönämnden) omedelbart underrättas.

Verksamhetsutövaren skall förteckna de kemiska produkter som hanteras och som kan innebära risker från hälso- eller miljösynpunkt.

Förteckningen skall innehålla följande uppgifter om produkterna:

1. Produktens namn,
2. Omfattning och användning av produkten,
3. Information om produktens hälso- och miljöskadlighet, samt
4. Produktens klassificering med avseende på hälso- eller miljöfarlighet.

RESULTAT

BAGERIerna I TRELLEBORGS KOMMUN

De två bagerier i kommunen, som miljönämnden har tillsyn över är Finax Bröd AB, som är ett bageri för jästförbrukning om mer än 15 torrjäst eller 50 ton annan jäst per kalenderår (15.100 C), och Maglarpsbullen AB, som är en anläggning för tillverkning av choklad eller konfektyr för en produktion av mindre än 500 ton choklad eller konfektyr per kalenderår (15.280 Ö).

Produkter

Vid de två bagerierna tillverkas olika produkter.

Vid Finax Bröd AB finns produktionskapacitet att tillverka 26 000 ton per år av matbröd.

Vid inspektionen uppskattades produktionen till 7700 ton matbröd per år, enligt egenkontrollprogram tillverkas 6000 ton matbröd per år och 25 ton skorpmjöl per år.

Enligt årsredovisningen var produktionen 5600 ton år 2008. I produktionsprocessen ingår följande: råvarumottagning, förvaring, uppvägning och blandning till färdiga degar, jäsning och bakning, skivning och packning i plastpåsar, packning i wellpappkartonger, pallettering, sträckfilmning och utlastning.

Vid Maglarpsbullen AB tillverkas 15 ton per år av gräddbullar, chokladbullar, risbullar och fikonbullar. I processen ingår gräddbullsmaskin, chokladmaskin, kokosmaskin, visp, frysrum och kyl.

Livsmedelshantering

Vid Finax Bröd AB användes olika mjölsorter, kryddor, socker, torrjäst, rapsolja, skummjölkspulver, potatisflingor, havregryn, sylter, mjölksyrakulturer mm.

Vid Maglarpsbullen AB användes margarin, socker, vanillinsocker, kakao, havregryn, kaffe, kokos, pärlsocker, chokladströssel, kulörtströssel, hasselnötter, puffa ris, choklad, äggvitekristaller, agar-agar, torrpektin, arrakessens, färska fikon, mandelmassa.mm.

Kemikaliehantering

De båda bagerierna använder rengöringsmedel för rengöring av golv, t.ex Lahega-produkter. Vid Finax Bröd AB sker kontroll av rengöringsmedel gentemot Kemikalieinspektionens PRIO-databas. Miljönämnden begärde in en lista på råvaror/kemikalier. Finax Bröd AB har inkommit med en redovisning av kemikalier och dess klassificering med riskfraser och klassificering enligt PRIO-databasen. Miljönämnden har förelagt företaget att separera kemikalieförrådet från utrymme för kompressorutrymmet. Finax Bröd AB har svarat att handlingsplan finns för separation av kemikalieförråd.

Utsläpp till vatten

Finax Bröd AB har en fettavskiljare med larm och överfyllnadsskydd, som tömmer av PULS. Finax Bröd AB fick enligt beslut utföra analys av näringsinnehållet av kväve och

fosfor i avloppsvattnet. Vid analys framgick att kvoten BOD₇/COD var 0.17, vilket understiger ABVA:s riktlinjer (skall var större än 0.5) för lätt nedbrytbart avloppsvatten. Företaget fick vidare utreda hur kvoten skall kunna ökas. Ny analys har utförts under 2009. Kvoten BOD₇/COD var fortfarande för låg, 0.15. Ny utredning krävs. Miljönämnden ställde även krav på att företaget skall införskaffa tätning (lock) till fastighetens dagvattenbrunnar. Beställning av tätning skedde under maj 2008. Maglarpsbullen AB släpper ut Yes diskmedel som golvttvättmedel till spillvattennätet. Angående tätningar till brunnar har lastbilspersonal med sig skydd ifall det skulle uppstå läckage.

Utsläpp till luft

Vid tillverkning av bröd utvecklas etanol. Miljönämnden beslutade att mängden utsläppt etanol skulle beräknas vid Finax Bröd AB. Företaget har beräknat att teoretisk mängd bildad etanol vid fullt utnyttjande av två stränglinjer sam ersatt formlinje kommer att blir 240 ton/år. Vid kontakt med länsstyrelsen har framkommit att det totala etanolutsläppet är mindre; det bildas även ättiksyra, acetaldehyd, koldioxid och vatten vid bakkingsprocessen. Utsläpp etanol borde ligga i regionen 0.5-1 kg/timme, vilket motsvarar 1/6 av beräknat etanolutsläpp, för bagerier som förbrukar jäst. Enligt företagets årsredovisning för 2008, har med årsproduktionen 5600 ton/år, etanolutsläppet beräknats till 49 ton/år, dvs 17 kg/dag. Stoft omhändertas i frånluftsfilter på taket. Filtret byts 2 ggr/år. Stoftmätning kommer att ske under 2010, enligt företagets handlingsplan. Obligatorisk ventilationskontroll skall ha utförts i maj 2008, enligt företagets tillsynsplan.

Vid Maglarpsbullen AB finns till- och frånluftsventilation. Vid denna verksamhet utvecklas inga speciella luftutsläpp mer än de dofter som kommer av choklad m fl råvaror. Obligatorisk ventilationskontroll har skett hösten 2007.

Utsläpp till mark

Varken vid Finax Bröd AB eller Maglarpsbullen AB har föroreningar i mark påträffats.

Avfall

Farligt avfall

Vid Maglarpsbullen AB genereras lysrör, som körs till återvinningsstation. Vid Finax Bröd AB uppkommer farligt avfall i form av lysrör och oljor.

Övrigt avfall

I anmälan enligt miljöbalken från Finax Bröd AB har avfall och omhändertagande listats. Brödrester tas omhand av gris- respektive vildsvinsuppfödare i kommunen. Resten av avfallet sorteras i containrar för brännbart avfall (inklusive kontorspapper), deg, metallskrot, byggmaterial, well/kartong och färgkassetter. I årsredovisningen redovisas mängderna per år.

Maglarpsbullen AB har kärl för hushållsavfall, och kör själva papperssäckar och kartong till Persåker, SYSAV.

Buller

Buller från frånluftsfläktar på taket hos Finax Bröd AB mättes år 2003, vilket resulterade i att man byggde en bullerskärm på taket. I samband med tillbyggnaden har all hantering av råvaror, containrar och färdiga produkter flyttats åt söder (inåt mot industriområdet). Centraldammsugaren har flyttats in och ljudisolerats, komprimatorn har flyttats till ny lastkaj åt söder varifrån den inte utgör någon störande ljudkälla. Miljönämnden förelade Finax Bröd AB i beslut § D 692/2006 att utföra en bullermätning utomhus. Enligt denna bullermätning överskreds den ekvivalenta ljudnivån under nattetid

med 1-2 dB(A). Företaget förelades som uppföljning i beslut § D 232/2008 att utreda och undersöka vilka åtgärder som skall vidtas för att Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller inte skall överskridas. Bullermätning utfördes under 2008 vid nattetid kl. 22.00- 02.00. Vid bullermätningen erhöles 37-40 dB, vilket är inom riktvärdena för buller för nyetablerad industri. Inga ytterligare åtgärder krävs för tillfället. Maglarpsbullen AB genererar inget nämnvärt buller.

Egenkontroll

Egenkontrollprogram har upprättats av Finax Bröd AB. Enligt egenkontrollprogrammet har Finax Bröd AB även gjort en riskanalys över steg i processen och beräknade risknivåer. Maglarpsbullen AB har påbörjat upprättande av egenkontrollprogram.

Övrigt

Varken Finax Bröd AB eller Maglarpsbullen AB omfattas av kravet att inventera PCB, eftersom byggnaderna tillkommit efter 1973.

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Lilian Flygare Ivarsson
Miljöinspektör

BILAGA 1

CHECKLISTA MILJÖSKYDDSTILLSYN

Inspektion den _____

Inspektör
Närvarande

ALLMÄNT

Företag _____	Organisationsnr _____
Verksamhetsadress _____	E-post _____
Fakturaadress _____	
Fastighetsbeteckning _____	
Kontaktperson _____	Telefon _____
Miljöansvarig _____	Telefon _____
Företagsägare _____	Telefon _____
Antal anställda _____	Arbetstider _____
Certifiering (ISO, Emas mm) _____	
Allmän beskrivning av verksamheten. Mått på det som avgör klassificeringen. _____	
Lokalisering, beskrivning av närområde _____	
SNI-kod _____	
Samordning med räddningstjänst (ex: 2:4 anläggningar)	☐ Ja ☐ Nej

RÅVAROR/KEMIKALIER

Namn	Mängd/år	Lagring (mängd, behållare, placering)	Miljöpåverkan /risk	Egen import för vidare försäljning (eget framtaget säkerhetsdatablad krävs)	
_____	_____	_____	_____	☐	
_____	_____	_____	_____	☐	
_____	_____	_____	_____	☐	
_____	_____	_____	_____	☐	
_____	_____	_____	_____	☐	
_____	_____	_____	_____	☐	
_____	_____	_____	_____	☐	
Finns kemikalieförteckning? (krav enligt egenkontroll, § 7)			☐ Ja	☐ Nej	
Sker utfasning enligt PRIO listan? (se www.kemi.se)			☐ Ja	☐ Nej	☐ Ej aktuellt
Finns tillstånd från LST för särskilt farliga ämnen? (Gäller för faroklasser Mycket giftig, Giftig, CMR och Frätande, dvs döds-kalle eller frätsymbol)			☐ Ja	☐ Nej	☐ Ej aktuellt
Finns uppdaterade säkerhetsdatablad? (Ej äldre än 3 år)			☐ Ja	☐ Nej	
Vid tillverkning/import av kemiska produkter, är produkterna anmälda till Kemikalieinspektionen?			☐ Ja	☐ Nej	☐ Ej aktuellt
Ställs miljökrav vid inköp av kemikalier? (Produktvalsprincipen)			☐ Ja	☐ Nej	
<i>Miljösanktionsavgift punkt 5.4</i>					

PRODUKTIONSDATA

Processer/Maskiner		

Produkter	Mängd/år	Lagring
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Producentansvar _____		
<i>Fyller eller importerar verksamheten förpackning (tex wellpappkartonger och krymp och sträckfilm) skall de ingå i ett insamlings-system (repa). Miljösanktionsavgift punkt 7.</i>		

FASTIGHET

VentilationOVK (obligatorisk ventilationskontroll) genomförd? Ja NejOljeavskiljare Ja Nej Ej aktuellt

Tömningsfrekvens _____

Dispens _____

Larm? Ja Nej

Typ: _____

Provtagning utförd? Ja, bifogat resultat NejFunktionstest utförd? Ja, bifogat resultat Nej Typgodkänd

Vilka kemikalier är rekommenderade för att bibehålla oljeavskiljarens funktion?

Utlopp till spill- eller dagvatten? _____

Cistern

Volym _____

Innehåll _____

Klass 1 *Exempelvis bensin och thinner – vätskor med flampunkt under 21°C. Spillolja klassas som brandfarlig vätska klass 1 såvida man inte kan styrka flampunkten. Flampunkten på vätskan finns angiven i säkerhetsdatabladet*Klass 2 *Exempelvis fotogen och lacknafta – vätskor med flampunkt mellan 21°C och 55°C.*Klass 3 *Exempelvis diesel eller eldningsolja – vätskor med flampunkt mellan 55°C och 100°C*Placering ovan mark i mark inne uteRörledning ovan mark i markUpphöjd cistern Ja NejTak Ja Nej

Närhet till vattendrag _____

Närhet till brunn _____

Besiktning/klassning

År: _____

Intervall: _____

Vattenskyddsområde Ja NejSekundärt skydd Ja Nej Typ: _____Spillplåt vid tankning mm Ja _____ NejNivåvisning Ja _____ NejPåkörningskydd Ja _____ NejÖverfyllnadsskydd Ja _____ Nej

Förvaring av kemikalier

Hur förvaras kemikalier?

Finns absorptionsmedel?	☐ Ja	☐ Nej
Är golvet tätt (gjutet)?	☐ Ja	☐ Nej
Finns avlopp där kemikalier förvaras	☐ Ja	☐ Nej
Om ja är det avstängningsbart?	☐ Ja	☐ Nej

Närhet till brännbart material

Finns kemikalieskåp/rum?	☐ Ja	☐ Nej
Låsbart?	☐ Ja	☐ Nej
Invallat, tröskel?	☐ Ja	☐ Nej
Ventilation?	☐ Ja	☐ Nej
Är det godkänt av räddningstjänsten?	☐ Ja	☐ Nej
Lagrad mängd i kemikalieförråd		

Köldmedieaggregat

Köldmediemängd 3-10 kg (årlig ackrediterad kontroll)
 >10 kg (årlig ackrediterad kontroll - rapport skickas till miljönämnd)

Vilken köldmedietyyp CFC (användningsförbud för anläggning > 900g)
 HCFC (påfyllnadsförbud)
 HFC
 R _____
 Övrig _____

Läckage: _____ *max 5% läckage annars rapport om incident*

Miljösanktionsavgift punkt 5.3

Energi

Uppvärmningsanläggning/energislag _____

Energiåtgång/år _____

Elförbrukning/år _____

(Hushållningsprincipen) Hur sker utbyte till förnyelsebara energikällor? _____

Energibesparingar _____

PCB sanering

Byggår (1956-1973) _____

Renoveringsår (1956-1973) _____

Inventerad år _____

Sanerad år _____

Vatten

Dagvatten avstängningsanordning: _____

 Ja Nej

Vattenförsörjning: _____

 Kommunalt vatten Egen brunn

Förbrukning: _____

Mark

Bekämpningsmedel _____

Sprucertifikat _____

Giltighetstid _____

*Miljösanktionsavgift punkt 5.2**Klass 1-2 (tillstånd), 3 (allmänhet)***TRANSPORTER**

Gods- och avfallstransport

Trafikbuller _____

Tider _____

Vilka miljökrav ställer företaget på transport? _____

AVFALL

Anteckningsskyldighet

VU som sänder iväg farligt avfall ska föra anteckningar om mängd/år, typ och vart det skickas (41§)

VU där farligt avfall uppkommer ska föra anteckningar om mängd/år, typ och vart det skickas (43§)

Typ av avfall/farligt avfall	Omhändertagande	Mängd/år	Mottagarkvitto	Förvaring
			☐	
			☐	
			☐	
			☐	
			☐	
			☐	

Har mottagaren tillstånd att ta emot avfall/farligt avfall? _____

 Ja Nej

Har transportören tillstånd att transportera avfall/farligt avfall (begär intyg från transportör?) _____

 Ja Nej

Sker egen transport av farligt avfall? _____

 Ja Nej*Miljösanktionsavgift punkt 6.1***MILJÖPÅVERKAN**

Vilka är de betydande miljöaspekterna/riskerna enligt företaget själv _____

Utsläpp till luft Ja Nej

Reningsanläggning _____

Filterbyte _____

Utsläpp till vatten Ja Nej

Reningsanläggning _____

Avlopp Kommunalt Enskilt

Om enskilt: Typ av reningsanläggning _____

Vidtagna miljöskyddsåtgärder _____

Har föroreningar eller liknande påträffats i marken Ja Nej

När och var _____

Ventilation _____

Buller _____

EGENKONTROLL

Känner företaget till förordningen om verksamhets- Ja Nej Delvis Dok
utövarns egenkontroll (*gäller c-verksamhet*)

Fördelning av det organisatoriska ansvaret (4§FVE)

Finns dokumentation över ansvarsfördelningen? Ja Nej Delvis Dok

Om "ja" är ansvarsfördelningen fastställd av högste ansvarig Ja Nej Delvis Dok
för verksamheten?

Bedöms de som tilldelats ansvar ha nödvändig kunskap, Ja Nej Delvis Dok
resurser och befogenheter?

Metoder och rutiner för driftskontroll mm (5§FVE)

Hur överförs kunskap vid sjukdom, frånvaro mm? _____

Finns rutiner för löpande kontroll av utrustning för driften? Ja Nej Delvis Dok

Inventering och bedömning av risker (6§FVE)

Vilka undersökningar och bedömningar görs för att ta reda på de risker för miljön och människors hälsa som finns när verksamheten bedrivs under normala förhållanden, samt vid särskilda händelser som t.ex. driftstörningar eller olyckor?

Vilka rutiner finns för att underrätta tillsynsmyndigheten vid driftstörningar?

Driftstörningsblankett finns på länsstyrelsens hemsida. www.lst.m.se

Miljösanktionsavgift punkt 2.3 (A- & B-verksamhet)

KOMMENTARER

OMFATTAS BRISTER AV MILJÖSANKTIONSAVGIFTER?

Broschyrer:

- Nå målen (länsstyrelsen)
- Egenkontroll (miljöförvaltningen)
- Kommande broschyr om miljöfarlig verksamhet.
- Kommande broschyr om hänsynsreglerna